

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Principia Juris Canonici : Ex Libro ... Decretalium Gregorii
IX. Pontificis M / Antehac In Alma & Archi-Episcopali
Benedictina Universitate Salisburgensi**

König, Robert

Salisburgi, 1725

VD18 80460518

14. De Ætate, & qualitate, & ordine Præficiendorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61781](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61781)

dist. 50. quod si verò notus & aliàs dignus fuerit, ut diximus, sine prævio examine admitti potest; furtivè tamen semet Ordinandis ingerens, & ordinari permittens suspensionem incurrit, & nequit in Ordine suscepto ministrare, vel ad superiorem ascendere sine dispensatione, quæ ita demum Episcopo permittitur, si non fuerit facta inhibitiō sub pœna excommunicationis, aut si furtivè ordinatus Monasterium ingrediatur, ibique laudabiliter versetur. *c. 1. & 3. de eo, qui furtivè Ordines suscep.*

§. VIII.

10 *Alterum Scrutinium*, quod in ipsa ordinatione faciendum est, & de quo agitur in *c. un. h. t.* in eo consistit, ut Episcopus in actu Ordinationis quærat, an ordinandi digni sint, ut eis Ordines conferantur? cui quæstioni olim Archi-Diaconus (ad quem spectabat Ordinandos examinare, dignosque Episcopo ad Ordines præsentare. *c. 7. de Offic. Archi-Diac.*) respondit: *quantum humana fragilitas nôsse finit, scio & testificor illos dignos esse, hodie autem quibusdam locis vel Capellanus vel Diaconus respondet Episcopo per eadem verba, P. Engl. h. t. n. 8.*

TITULUS XIII.

De ordinatis ab Episcopo, qui renuntiavit Episcopatu.

SUMMARIA.

1. Episcopus renuntians loco rectè confert Ordines.
2. Renuntians loco & dignitati non nisi minores conferre potest.
3. Pœna ordinati ab ejusmodi Episcopo.

Supra in tit. 1. n. 7. probavimus, Ministerium ordinarium Ordinationis esse Episcopum consecratum. Subsequitur hic quæstio: an etiam Episcopus, qui Episcopatu renuntiavit, Ordines conferre possit? quæ juxta

c. 1. h. t. sub distinctione resolvitur: an Episcopus retenta dignitate loco tantum, id est, officio & administrationi Episcopali renuntiaverit; an verò, tum loco, tum dignitati & titulo Episcopali, zelò v. g. ingrediendæ Religionis, aut metu promeritæ depositionis? Illo casu vice alterius Episcopi ab eo rogatus rectè quoslibet ordines conferret: quia renuntians manet Episcopus. *c. 2. §. sicut de Translat.* Hoc autem posteriore casu cum licentia ordinarii, seu proprii ordinandorum Episcopoli licitè & validè dabit Ordines minores: hos namque qui scienter à tali Episcopo recipit, eorum executione caret, donec S. Pontifex dispensaverit. Secus est, si quis ignoranter recipiat, tunc enim (nisi crassa & supina fuerit ignorantia) Episcopus dispensare potest, sicut & cum ordinato ab Episcopo deposito vel excommunicato. *c. 2. h. t.*

TITULUS XIV.
De Ætate, & qualitate, & Ordine præficiendorum.

SUMMARIA.

1. Usque 3. Quæ ætas ad singula beneficia sit necessaria?
8. Hastians de legitima ætate ad beneficium nequit promoveri.
9. 10. 11. 12. In præficiendo considerantur natales
13. Genus. 14. usque 20. conditio personæ.
21. Morum probitas. 22. Scientia. 23. Integritas fidei. 24. & fama.
25. An occulto impedimento laborans possit acceptare beneficium oblatum?
26. Beneficia conferenda sunt dignioribus.
27. Laicus est incapax beneficii etsi mox primam tonsuram certò suscepturus sit.
28. Usque 35. Quis & qualis Ordo ad singula beneficia requiratur?
35. Num suscipiens simplex beneficium animo non perseverandi in statu Clericali teneatur ad restitutionem fructuum?

Cum

Cum ordinati beneficii Ecclesiasticis præficiendi sint, ideò hic de ætate, qualitate, & ordine ad singula beneficia requisitis agit.

§. I.

1 *Ætas* pro diversitate beneficiorum variat. Ad *S. Pontificatum* nulla præfinita reperitur; convenienter tamen ante 30. saltem annum non assumitur, eò quòd primum Episcopatum teneat, & munus Patris universalis subeat.

2 Ad *Cardinalatum & Episcopatum* exiguntur anni 30. completi *c. 7. de Elect.* juncto *Trid. sess. 24. de Reform. c. 1.*

3 Ad alia *Beneficia curata: Parochias, Decanatus, Archidiaconatus, Prioratus conventuales, Præposituras, Abbatias, & similia*, quæ curam animarum habent annexam, sufficiunt, & desiderantur 25. anni inchoati. *d. c. 7. §. inferiora. de Elect.*

4 Ad *Personatus, & ceteras dignitates*, quibus nulla animarum cura subest, non recipitur minor 22. annis. *Trid. d. sess. 24. c. 12.* cum eo tamen, qui 20. annum complevit, Episcopum dispensare posse, probabiliter tradit *Zoësius h. t. n. 2.* quia antea id concessum fuit per *c. un. h. t. in 6.* neque expressè per *Trid.* legitur revocatum.

5 Ad *beneficia simplicia, & inferiora*, licet olim suffecerit septennium, arg *c. 32. de Elect. in 6.* hodie tamen sine dispensatione Sedis Apostolicæ nullus ante annum 14. saltem inchoatum ea obtinere potest, nisi fortè in fundatione beneficii statutum sit, ut in illo etiam minor 14. annis admittatur. *Trident. sess. 23. de Reform. c. 6. & ibi Barb. n. 2.* Imò si præbenda, portio, aut Canonicatus certum Ordinem requirat necesse est, illum habeat. præficiendus; vel certè ejus ætatis sit, quâ intra annum ad ordinem requisitum promoveri queat. Quare cum de jure *Trident. d. sess. 24. c. 12.* in Ecclesiis Cathedralibus Canonici saltem Subdiaconi esse debeant,

promovendus ad minus 21. ætatis annum attingisse debet.

Denique ad *Abbatias, Prioratus, & quas- 7* cunque *Præfecturas Monialium Trident. sess. 25. de Regul. c. 7.* exigit, ut præficienda non sit minor 40. vel saltem 30. annis,posito, quòd idonea 40. annorum reperiri nequeat.

Notat verò *Garc. de Benef. p. 7. c. 4. n. 84.* adeò procedere dicta, ut provisio facta non habenti legitimam ætatem nulla sit, etsi ex ignorantia contigerit, & tantum dies defuerit, cum in his, quæ jure determinata sunt, non liceat arbitrari.

8 Sed quid, si ignoretur ætas ad beneficium requisita, & è duobus altercantibus neget unus, affirmet alter, cui probandi onus incumbit? breviter distinguitur: an quis primum petat; vel an defacto jam obtinuerit beneficium? illo casu, cum petens in sufficientia ætatis intentionem suam fundet, eam probare debet arg. *l. 43. ff. de Minorib. & l. 9. C. de Probat.* In hoc autem, si alius in contrarium excipiat, ipsi excipienti incumbit onus probandi, tempore provisionis fuisse defectum ætatis, quia tunc provifus habet intentionem fundatam circa ætatem. *Mascardus de Probat. vol. 2. concl. 666. n. 6.*

§. II.

9 Ad *qualitatem Præficiendorum Natales, 9* genus, conditio persona, morum probitas, literarum scientia, integritas fidei, & fama spectant.

Natales: Siquidem I. generaliter omnes 10 filii illegitimi ab Ecclesiasticis beneficiis submoventur, adeò, ut ad beneficia majora, præsertim curata, præter Papam à nullo, ne à Legato quidem de Latere, nisi ex speciali mandato habilitari possint. *c. fin. de filiis Presbyt. c. 1. Eod. in 6.* Ad beneficia simplicia verò licet etiam Episcopo indistinctè concedatur facultas dispensandi cum illegitimis, ad

Canonicatus tamen Ecclesiarum Cathedralium, cum post Trident. requirant ordinem sacrum, ad quem Episcopus illegitimos qualificare nequit, cum iis haud aliter dispensare poterit, quam si prius ex pontificis dispensatione ad SS. Ordines admissi sint. Vid. Less. lib. 2. de F. & F. c. 34. dub. 18. Azor. Instit. moral. p. 2. l. 6. c. 3. q. 11.

11 II. Specialiter, ut paternæ incontinentiæ memoria à locis sacris, quos maximè puritas, sanctitasque decet, longissimè arceatur, circa filios illegitimos Clericorum constitutum est, ne in Ecclesiis, ubi eorum patres beneficium aliquod Ecclesiasticum habent, aut habuerunt, quodcumque etiam dissimile beneficium obtineant, nec in iisdem Ecclesiis quoquo modo ministrent, nec pensiones super fructibus beneficiorum, quæ parentes eorum obtinent, vel aliàs obtinuerunt, percipiant, quamvis quò ad ordines cum ipsis fuerit dispensatum. c. 2. 15. & 16. de Filiis Presbyt. Trident. sess. 25. de Reform. c. 15.

12 Imò III. filii legitimi Clericorum, puta ante Clericatum ex legitimo matrimonio nati, etsi in eadem Ecclesia cum Patre beneficia obtinere possint. c. 12. de Filiis Presbyt. Patri tamen in eodem beneficio sine dispensatione Papæ immediate succedere prohibentur, ne beneficia Ecclesiastica videantur transmitti successione quasi hæreditariâ, quam Canones oderunt in Ecclesia DEI. c. 7. 11. & 17. eod. Trident. d. sess. 25. c. 7.

13 Genus, quia SS. Canones à beneficiis excludunt natos ex genere maculato circa fidem, id est, descendentes ab hæreticis, ac fautoribus, & defensoribus eorundem, usque ad secundum gradum per lineam masculinam, & usque ad primum per fæmininam, nisi parentes eorum ante mortem pæniterint: & Ecclesiæ Catholicæ reincorporati fuerint. c. 2. §. hæretici. c. 15. de Hæret. in 7. In Germania tamen ac aliis partibus, ubi hæresis li-

centiosius grassatur, hæc constitutio circa hæreticorum liberos, si ipsi boni Catholici sint, & nihil aliud eis obsistat, recepta non videtur. Confer. Azor. d. l. 6. c. 4. q. 1.

Conditio Persona; circa quam desidero I. ut sit cœlebs: nam conjugatus ad Ecclesiastica beneficia admitti non debet; nisi forte castitatem voveat perpetuam, & qui unicam virginem habuerit uxorem, ut dicitur in c. 2. de Clericis conjug.

II. Desidero, ut sit indigena: cæteris paribus enim indigena alienigenæ, id est, oriundus non oriundo, Diocesanus non Diocelano præferendus est in beneficio. c. 12. & seq. dist. 61. l. 11. C. de Episcop. & Clericis. Nec immeritò: tum propter residentiam, ad quam dulcedine patriæ allecti indigenæ facilius quàm exteri inducuntur: tum ob linguæ & idiomatis similitudinem, quâ facilius communicantur ad salutem necessaria: tum quia indigenæ; & qui sunt ex eodem loco oriundi, magis amantur & coluntur à populo, quàm exteri. Ex quibus rationibus rescriptum Pontificium seu gratia subreptitia censetur, si extraneus illam impetrans suæ originis mentionem non fecerit, ut notat Glossa & Panormit. in c. 42. n. 3. de Rescriptis. quoniam si expressisset suam nationem, potuisset Papam retardare, qui credendus non est, quòd præficere velit extraneos, quàm diu indigenæ idonei reperiuntur. arg. c. 4. circa fin. de Postulat. Pralat.

III. Desidero, ut sit vel Clericus sæcularis, vel regularis pro qualitate beneficii: quoniam si beneficium sæculare & hæctenus sæcularibus Clericis conferri solitum sit, quantumvis collatio, præsentatio, vel institutio ad Abbates spectet, non potest propterea huiusmodi beneficium uni suorum Regularium conferre, sed sæculari conferendum est. c. 5. de Præbendis in 6. Econtra beneficium regulare, quòd scilicet vel ex prima fundatione, vel ex consuetudine, aut

aut præscriptione Religiosis hæcenus collatum est, ut ordinariè est Prioratus, Præpositura, Capellania Ecclesiæ Regularis, non solum potest, sed debet Religiosis conferri: neque enim Clericus sæcularis capax est beneficii regularis, nisi habitum illius Religionis, ad quam beneficium spectat, suscipere, & professionem emittere velit. Trident. sess. 14. de Reformat. c. 10. Clem. un. de Supplenda negl. Pralat. Hinc regula nata est, quod beneficia regularia regularibus, & sæcularia sæcularibus conferenda sint.

17 Excipitur: nisi vel Ecclesiæ utilitas, vel salus animarum contrarium suadeat, & unius generis defectum ex altero supplere oporteat: nam in defectu Clericorum sæcularium ad beneficia sæcularia curata Regulares quoscunque etiam sine dispensatione presentari posse & admittendos esse, evincunt. c. 5. de Statu Monach. c. 21. & 31. causa 16. q. 1. Trident. sess. 14. de Reformat. c. 11. P. Engel ad Tit. de Capellis Monach. num. 4. & seqq. ipsaque Ecclesiæ praxis. Atque inde quoque factum est, quod olim multæ Parochiæ fuerint Monasteriis incorporatæ etiam cum libera impostero facultate exponendi Clericos sæculares vel regulares. Similiter fieri potest, ut in defectu Regularium ad beneficia regularia Clerici sæculares promoveantur. c. 5. de Religiosis domib. observato tamen certo ordine: nimirum, ut beneficia Regularia imprimis conferantur ejusdem cœnobii Religiosis, si idonei adsint. c. 32. §. prohibemus de Præbend. in 6. sin minus, advocentur alterius Monasterii Religiosi ejusdem ordinis; quodsi & illi deficient, substituantur alterius Ordinis; & tandem deficientibus omnibus Regularibus Clerici sæculares. Tamburin. de Jure Abbat. tom. 3. disp. 9. q. 6. n. 7. & communiter DD. idque satis probatur ex c. relatum 7. Ne Clerici vel Monachi. ubi statuitur, casu quo aliquando Religiosi propter

indisciplinam vitam è monasterio suo ejici mereantur, quod in illud non prius alterius Ordinis Religiosi inducendi sint, quam si ex suo Ordine assumptis aliunde Religiosis Monasterium reformari nequeat.

18 Frequens in praxi, & connexa quæstio est, an Religiosus à suo Prælate compelli possit ad acceptandam Parochiam, vel aliud beneficium? In qua distingendum est inter beneficia. Etenim si beneficium vel Parochia pleno jure Monasterio incorporata sit, adeoque provisio ejusdem immediatè ad Monasterium spectet, ac in ejus commune bonum redundet; sicuti ordinariè finis hujusmodi incorporationum & unionum est, ut Religiosi in Monasterio aliquid lucri percipiant, aut in majori numero DEO servire possint, hoc, inquam, casu omnino Religiosus cogi poterit, & jubente Abbate ex obedientia tenebitur acceptare tale beneficium, etsi redditus tenues habeat, modò in alimentis necessariis defectum pati non debeat: quia Religiosus tenetur obedire Abbati in omnibus, quæ vel ad observantiam regulæ, vel ad bonum commune Monasterii pertinent, teste D. Thom. 2. 2. q. 104. a. 5. Econtra si beneficium vel omnino sæculare, vel regulare quidem sit, sed ad alium Ordinem, vel Monasterium spectet, ad id suscipiendum cogi nequit, ut cum pluribus docet Tamburin. d. disp. 9. q. 9.

19 IV. In persona præficienda desidero, ut prius non habeat aliud beneficium: habens enim unum certum beneficium eo ipso inhabilis censetur ad aliud obtinendum juxta c. 6. 7. 14. 15. 18. & 28. de Præbend. & præsertim juxta extravag. execrabilis Joann. XXII. Eod. item Trident. sess. 24. de Reformat. c. 17. Cum quo tamen hæc non pugnat, quin in certis casibus ob circumstantias & rationes particulares per dispensationem, vel etiam sine dispensatione uni eidemque plura beneficia con-

ferri queant, saltem si compatible sint, ut dicemus in *Lib. III. tit. 5. §. 3.*

20 V. Desidero, ut sit immunis ab omni irregularitate, & censura, nempe excommunicatione, suspensione, & interdicto personali. *c. is, qui 18. §. is verò de Sentent. excomm. in 6. c. 1. & fin. de Clerico excomm. Latè Zoëf, de Prabendis à n. 44.*

21 *Morum probitas* à beneficiis submovet criminosos, id est, talis criminis reos, quod depositionem meretur, vel infamiâ notatur, vel censuram, aut irregularitatem inducit, vel ad Judicem per accusationem, deauntiationem, vel inquisitionem est delatum, vel quodlibet aliud peccatum grave publicum, ob quod delinquens in aliorum offenssionem incurrit, si necdum publicè emendatum sit. *c. 3. §. criminis autem & ibi Gloss. V. unde dist. 25. c. 17. causâ 6. q. 1. c. fin. de Cohabit. Cleric. & mul.* Nam licet quodvis peccatum grave occultum impediât etiam à promotione ad beneficia, cum sit indignus, quamdiu in eo persistit, ipsa tamen promotio seu collatio beneficii non est ipso jure irrita; cum per pœnitentiam tolli possit, & nullus Canon existat irritans adeptionem beneficii ob peccatum occultum. *Conf. Azor. Instit. Moral. p. 2. lib. 6. c. 7. q. 1. & 11. & ea quæ supra in Tit. de Elect. §. 4. n. 39. & seqq. diximus,*

22 *Literarum scientia* repellit illiteratos *c. fin. & ibi Gonzal. n. 4. & §. b. r.* Si enim in Laicis vix tollerabilis videtur incititia, quantò magis in iis, qui præsumunt in Ecclesia *c. si in Laicis 3. dist. 38.* Eâ autem doctrinâ pollere debent, quæ necessaria est ad executionem officii, quòd cum beneficio recipiunt: unde Episcopus, Pœnitentarios, Scholasticos, & Archidiaconos, ubi fieri potest, oportet esse Doctores aut Licentiatos S. Theologiæ, vel Juris Canonici; aut saltem habere sufficiens doctrinæ testimonium ab aliqua Academia, vel si regulares sint, à suis Superioribus. Tri-

dent. *de Reform. sess. 22. c. 2. sess. 23. c. 18. §. de cœtero sess. 24. c. 8. & 12.* Ubi etiam hortatur S. Synodus, ut dignitates omnes & dimidia saltem pars Canonicatum in Ecclesiis Cathedralibus & Collegiatis insignibus Magistris tantum & Doctoribus aut Licentiatibus in Theologia vel Jure Canonico conferantur; quæ admonitio si in praxi observaretur, haberent utique multi Doctores, quod sperarent. An verò Theologus in promotione ad Beneficia & dignitates Ecclesiasticas sit præferendus Canonistæ, vel hic illi in utramque partem disputatur. Ego licet meam non facio.

Integritas fidei in præficiendo requirit, ne sit neophytus, id est, ex Judaismo, & paganismo recenter ad fidem Christianam conversus, & baptizatus. *c. 1. dist. 48.* qui tamen, postquam moribus & disciplinâ Christianâ sufficienter instructus fuerit, præfici poterit: nam sicut tempore infidelitatis extra jurisdictionem Ecclesiæ constitutus defectu baptismi ob infidelitatem puniri non poterat, ita nec post susceptum baptismum & post completam instructionem in fide & moribus impediri debet à Beneficiis.

Fama: enim verò apud omnes liquet, infamem ad Beneficia assumi non posse per *c. infames 17. causâ 6. q. 1. c. 11. de Excess. Prælat. c. 87. de R. J. in 6.* Et certè cum ad sæculares honores infamibus non pateat aditus. *l. 2. C. de Dignitatib.* multò minùs admitti debent ad Ecclesiasticas, ac Cœlestes dignitates. *c. miramur 5. dist. 61.* idque verum est, sive sint infames infamiâ juris, id est per legem vel sententiam Judicis inflictâ; sive infamii facti, seu populari ob publicam noticiam committi criminis. *Azor. d. l. 6. c. 7. q. 3.*

Denique cum ad beneficia Ecclesiastica, præsertim majora tantum admittantur in Ordinibus constituti, ideo eadem qualitates, quas in *Tit. de Temporib. Ordinat. §. 4. in or-*

dinando requisivimus, etiam in præficiendis requisitæ intelliguntur per c. 13. h. t.

25 *Dubitari* non nihil potest, si occulta sit irregularitas, vel inhabilitas, ob quam quis præfici nequit, an absque dispensatione liceat oblatum beneficium acceptare, ac retinere? Id quod nego per Text. in c. 20. de *Elect.* ubi de illegitimo electo S. Pontifex dicit, eum maluisse suum confiteri reatum, quàm *lasâ conscientia thronum conscendere pastoralem*. Cujus ratio est: quia Canones constituentes hujusmodi impedimenta sunt iusti in foro externo, consequenter etiam in interno. Neque hinc sequitur, quòd quis seipsum infamare debeat, cum possit beneficium non petere, aut oblatum repudiare, saltem ordinariè loquendo. Quod addo: quia non negandum, fieri posse, ut beneficium alicui deferatur, quòd facile non possit recusare, nec occultam inhabilitatem aliquam sine infamatione sui manifestare: quo casu probabiliter licet statim accipere beneficium, & tum datâ occasione dispensationem impetrare, eò quòd Canones, & constitutiones Ecclesiasticæ non obligent ordinariè cum tanto incommodo. Confer. P. Engel ad Tit. de *Præbend. n. 63.* & Layman in *99. can. de Prælat. Elect. q. 59.*

26 Cæterum ex pluribus idoneis magis idoneus præficiendus est sine acceptatione personarum, nec habitâ ratione cognationis, aut notabilitatis. c. penult. de *Præbend. c. un. Ut Ecclesiast. benef. sine dimin. confer.* Trident. *sess. 24. de Ref. c. 1.* Si tamen cum nobilitate, aut cognatione merita concurrant, nihil vitii est, nobilem ignobili, cognatum externo præferre. Quin etiam promotio ex carnali affectu facta de digno omisso digniore subsistit, & nec promovens, nec promotus ad restitutionem tenetur præterito, utpotè cui nihil juris erat ad beneficium. Covar. in *Regula pecenium p. 2. §. 3. n. 6.*

S. III.

Quod ad *Ordinem* præficiendorum attinet, certum est, quod nemo sine Clericatu, seu prima saltem Tonsura ad beneficia promoveri queat. c. ex *litteris 6. de Transact. c. 2. de Instit.* nam Laici omnium beneficiorum Ecclesiasticorum incapaces sunt propter spirituale officium & ministerium semper & ex natura rei beneficiis annexum. c. *fin. de Rescript. in 6.*

Num verò valeat beneficii impetratio & adeptio, si consequens tempore collationis adhuc quidem Laicus, sed mox primam Tonsuram recepturus sit, ambigitur? Siquidem cinctus miles censetur; qui confestim est miles cingendus per l. *filiusfam. 43. ff. de Militari testam.* ideòque etiam nunc pro Clerico videatur habendus, qui Clericus statim evadeat. At magis est, ut censeam non valere: cum namque ab initio, utpotè Laico facta, non valeat juxta *jura allegata*, consequenter lapsu temporis convalescere non potest; quia non firmatur tractu temporis, quod jure ab initio non subsistit c. 18. de *R. F. in 6.* Neque in substantialibus cingendus habetur pro cincto; alioquin enim cras v. g. ab excommunicatione certò absolvendus, hodie quo ad effectus juris pro absoluto habendus esset, quod nemo concedit. Vallensis *h. t. §. 3. n. 8. in fine.*

Potè ad Episcopatum requiritur, ut eligendus sacrò saltem Subdiaconatùs Ordine 6. mensibus ante electionem initiatus fuerit. c. 9. h. t. Trident. *sess. 22. de Reform. c. 2.* Ad alias Prælaturas inferiores, ut Abbatias, etiam non sit necessarium, ut promovendus actu aliquem sacrum Ordinem habeat. c. 10. h. t. requiritur tamen, ut intra annum numerandum à die adeptæ possessionis Sacerdotium suscipiat, aliàs ipso facto privatus existat. Text. & Barb. in c. 1. h. t. ubi id ipsum non tantum ad Abbates, sed etiam ad Præpositos,

Decanos & Archi-Presbyteros extenditur; sicut & ad Priores Conventuales, per *Clem. ne in agro 1. §. ceterum de Statu Monach.*

31 itemque ad Parochos *c. licet 14. & c. commissa 35. de Elect. in 6.* adeo quidem, ut si intra annum a die commissi sibi Regimini ad Sacerdotium non ascenderit, Ecclesia sibi commissâ, nulla etiam præmissâ monitione, & ita ipso facto ante sententiam Iudicis privati sint, nisi fortè, (quod *ibidem* additur) legitimò impedimentò detenti ad Sacerdotium volentes pervenire nequiverint. Imò is, qui ab initio parochiale beneficium suscipit animò intra annum non recipiendi Sacerdotium, non tantum mortaliter peccat, sed ad restitutionem quoque omnium fructuum perceptorum tenetur. *d. c. 35. §. ceterum de Elect. in 6. Azor. Instit. moral. p. 2. lib. 6. c. 8.*

324. 10. & c. 9. per tot. Planè actu in Parocho, dum Parochiale beneficium in titulum suscipit, sufficit Subdiaconatus; & in Minoribus quoque tantum constituto dispensativè Parochia in titulum dari potest, modò habilis sit, ut intra annum Sacerdos fieri possit. *c. 5. h. e. c. 2. de Instit. in 6.* Notanter dixi: in titulum: quia in commendam dari non posse Ecclesiam parochialem, non constitutis in Sacerdotio, textus est expressus in *c. nemo 15. de Elect. in 6.*

333 Ad reliqua Beneficia, præsertim simplicia nullus certus Ordo actu requiritur, sed sufficit prima tonsura. Nec obstat, quòd Canonici Beneficiis simplicibus annumerentur, & tamen in Trident. *sess. 24. de Reform. c. 12.* statutum reperitur, ut in omnibus Ecclesiis Cathedralibus omnes Canonici ac portiones annexum habeant Ordinem Presbyterii, Diaconatus vel Subdiaconatus, ita ut dimidia saltem pars Canonicorum Presbyterii sint, ceteri verò Diaconi vel Subdiaconi: nam licet beneficium aliquod ex institutione vel statuto requirat certum aliquem Ordi-

nem, attamen semper necesse non est, ut promovendus actu habeat illum ordinem, quem beneficium exigit, sed satis est de Jure communi, si intra annum justo impedimento cessante se promoveri faciat ad ejusmodi Ordinem. *Clem. 2. h. e. & confirmat Trid. sess. 22. de Reform. c. 4.* ubi præcipit, ut illi, qui dignitates, personatus, &c. obtinent, aut impo-sterum obtinebunt, quibus onera varia annexa sunt, videlicet, ut alii Missas, alii Evangelium, alii Epistolas dicant, seu cantent, teneantur, justo impedimento cessante, infra annum Ordines suscipere requisitos. Notat verò Layman in *Theol. moral. lib. 4. tr. 2. c. 14. n. 2.* dicta procedere, nisi aliud exprimatur, aut ex fundatione, vel etiam ex statuto, aut consuetudine speciali requiratur, ut quis tempore promotionis actu habeat Ordinem beneficio annexum. Et hoc est, quòd etiam docet noster Panormit. in *c. cum in cunctis. §. inferior a. n. 10. de Elect.* his verbis: *Si beneficium habeat Ordinem annexum, si illa annexio est respectu aptitudinis, requiritur, ut promovendus tempore sua promotionis habeat eam aetatem, ut infra annum possit ad illum Ordinem ascendere, non tamen requiritur, ut actu habeat illum Ordinem.* Aliquando verò est annexio respectu actus, & tunc necessario requiritur, ut qui promovetur, tempore promotionis actu illum Ordinem habeat. Undè autem colligi possit, an actu, vel, ut ita dicam, aptitudinaliter tantum Beneficio annexus sit Ordo. Vid. Vallens. *b. 1. §. 3. num. 5. in fine.*

Lubet subjungere, an teneatur ad restitutionem fructuum, qui simplex beneficium, v.g. Canoniatum accipit cum intentione determinata non manendi in Statu Ecclesiastico, nec ordinem suo muneri necessarium suscipiendi? Existimaveris cum Gabriele in *4. dist. 15. q. 8. a. 3. dubio. 1.* teneri: quia licet *d. c. commissa 35. §. ceterum de Elect.*

in 6. solum decernat, ut qui ad Parochialem Ecclesiam promoventur, cum tamen animo proponant ad Sacerdotium intra annum non ascendere, restituant fructus, quos intetum ex beneficio perceperint, tamen ratio in textu tradita, nempe fraudulenter recipi fructus non habita intentione recipiendi ordines, procedit etiam in beneficio simplici: neque enim in simili casu adest justus titulus percipiendi, & sibi appropriandi fructus ex beneficio, dum suscipitur contra mentem Fundatoris & Collatoris. Nihilominus probabile puto, eum, qui beneficium simplex accipit eo tantum animo, ut ejus fructibus alatur, ut opulentam postea ducat uxorem, &c. non obligari ad restitutionem fructuum, si interim suo muneri satisfacit, sive per se, sive per alium: cum nusquam in jure id statutum sit. Neque dispositio *c. commissa*, extra suum casum extendi debet, sed mitius & benignius est interpretanda, ita ut in cæteris Beneficiis *locum non obtineat*; maximè quod multò levius delictum sit, recipere beneficia simplicia absque intentione assumendi Ordines sacros, & cum voluntate relinquendi statum Clericalem, quam Parochialia. Ita Sotus lib. 10. de Just. q. 5. art. 6. concl. 1. Zoëus ad Tit. de prebend. num. 33. & alii.

TITULUS XV.

De Sacra Unctione.

SUMMARIA.

1. Quid sit sacra Unctio?
2. Quis possit ungere? 3. usque 17. Quis ungi?
10. Hesitans an fuerit confirmatus, denuò sub conditione confirmari potest.
11. Agrotanti non est applicanda extrema Unctio, nisi ad sit probabile periculum vite.
13. Si dubitetur, an ager adhuc vivat, sub conditione danda est S. Unctio.

17. Materia unctionis est oleum sacrum.

18. Lignum Chrisma sit de substantia Sacramenti confirmationis.

19. Oleum profanum commixtum sacro, sit sacrum, licet in majori quantitate commixtum sit.

20. Forma & Solemnitates S. Unctionis remissivæ?

21. Effectus S. Unctionis.

Juxta antiquissimam Ecclesie cæremoniam in Ordinandis & præficiendis nonnunquam adhibetur sacra Unctio; nec alia ratio est, cur hoc loco titulus iste inferatur.

§. I.

Definitur sacra Unctio, quod sit delibutio facta per materiale & sacrum Oleum juxta formam ab Ecclesia præscriptam.

§. II.

Causa efficiens sacre Unctionis est Minister inungens, puta S. Pontifex, Episcopus, Presbyter, vel alius unguendi potestatem habens. Colligitur ex *c. un. §. per frontis. h. t.*

§. III.

Subjectum sacre Unctionis est inungendus. Solent autem inungi Papa, Episcopus, Sacerdos, Imperator, & Reges, Baptizandus, Confirmandus, Infirmus, Ecclesia, Altare, & Calix.

Papa Chrismate ungitur in capite: quia personam Capitis, scil. Christum in Pontificali officio repræsentat. *c. un. §. unde in fin. h. t.*

Episcopus itidem Chrismate inungitur à Metropolitano vel Papa in capite & manibus *d. c. un. §. scire x. hoc unguento.*

Sacerdos inungitur ab Episcopo in ambabus manibus simul junctis in modum crucis, & cum oleo Catechumenorum. Pontificale Rom. de Ordinat. Presbyteri. Hostiensis in Summa h. t. n. 3.

Imperator & Reges in veteri quidem Testamento inungebantur in capite, at post adventum Christi, (qui est Caput totius Ecclesie, cujusque personam representant summi

Pon-